

“шифром”. Єдина правда, яка може бути в РФ — офіційна версія міністерства оборони чи офіційних представників влади.

- захоплення територій інших країн; Анексія Криму і окупація Донбасу 2014 р.; Придністровський військовий конфлікт між Республікою Молдова та самопроголошеною Придністровською Молдавською Республікою, підтриманий Російською Федерацією на поч. 1990-х. і де в 2006 р. з'явилися перші заяви придністровських і російських політиків про референдум і «можливий вступ ПМР до складу РФ»; у 2008 році в конфлікт абхазів та осетин із грузинами втрутилася російська армія. Тоді відбулися перші війни, а регіони в односторонньому порядку оголошували про «незалежність» та бажання приєднатися до Російської Федерації. Росія окупувала Абхазію та Південну Осетію та визнала їхню «незалежність»).

Рашизм – не просто хворобливий погляд на світ мільйонів людей. Він перетворює нинішню війну проти України у геноцид. Це ідеологія, яка спонукає росіян стріляти не лише в українських солдат, але й у цивільних, знищувати не лише наші військові об'єкти, але й лікарні і пологіві, музеї та книги, об'єкти енергетичної інфраструктури, намагаючись загнати українців у холод і темряву напередодні зими.

Отже, підсумовуючи усе вище викладене, хочу ще раз наголосити на важливості використання критичного мислення та вмінні аналізувати інформацію, проводити паралелі між подіями в історії, на вмінні аналізувати головну мету ідеологій, розрізняти відмінності, поглиблювати у сутність речей та не дозволяти себе дезінформувати. Бо це може мати дуже велику ціну — нашу свободу, свободу наших думок, свободу саморозвитку нашого і наших дітей, а також свободу вибору. Як казав Тарас Григорович Шевченко: “Борітеся — поборете! Вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава і воля святая!”. Наша ціль — протидіяти насильницькій пропаганді.

Чупахін Андрій Васильович
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. істор. наук, проф. Міносян А.С.

45

ІДЕОЛОГІЯ АНАРХІЗМУ

Серед усіх існуючих політичних течій та ідеологій мало яка піддавалася такій критиці, як анархізм. Це не дивно, враховуючи на яких радикальних та суперечливих ідеях він заснований. Водночас через це у широкого загалу досі немає правильного розуміння, чим насправді є ця ідеологія, за що виступають її прихильники. Це часто породжує непорозуміння, суперечки та спротив ідеям анархізму.

Анархізм – це широка сукупність ідей, заснованих на одному принципі – виключенні з життя суспільства будь-якої примусової влади. Анархісти виступають проти влади, ієрархії та класового поділу у суспільстві, вважаючи, що ці конструкції є протиприродними та непотрібними. На зміну їм пропонується самоорганізація – вільне об'єднання громадян, що самостійно управляють своїм життям та працею.

У сучасному суспільстві досі панує хибне уявлення про анархізм. Більшість вважає, що це – хаос та насилля, оскільки «відсутність влади дорівнює відсутності порядку». Однак це не так. Саме слово «анархія» з грецької перекладається як «без влади», і саме так його слід розуміти. Анархісти виступають проти влади, але не проти порядку. Навпаки, вони пропонують свій, заснований не на примусі, а на добровільному погодженні усіх членів суспільства. Нікого неможливо зробити частиною такого суспільства насильно і змусити слідувати його законам, оскільки людська свобода – це найвища цінність анархізму.

Якщо порівнювати анархізм та лібералізм, то ці два рухи мають спільні витоки: для них первинною є людська особистість та її свобода. Однак на цьому подібності завершуються. Лібералісти вважають, що людина за природою своєю егоїстична і на підсвідомому рівні прагне будувати свої відносини з суспільством за певною ієрархією, де сильніший

невідворотно подавляє слабкішого. Що людина завжди ставить свої інтереси над інтересами суспільства, і тому держава необхідна, щоб ці інтереси погоджувати та забезпечувати безпечне співіснування окремих особистостей. Анархісти ж стверджують, що всі люди, незалежно від їхніх особистих якостей, є рівними, і тому побудова будь-якої ієрархії є неправильною. Вони не заперечують існування певних переваг в одних людей і недоліків в інших, однак вважають, що це не робить потреби і бажання одних важливішими за інших. Оскільки «слабкіший» не винен в тому, що він «слабкіший». Рівність різного – головний принцип анархізму у питанні побудови суспільства.

Течій та напрямків анархізму існує велика кількість. Вони можуть розрізнятися як поглядами на незначні речі, так і на фундаментальні питання організації суспільства. У класичному анархізмі виділяють три основні напрямки: мутуалізм, індивідуалістичний та соціальний анархізм.

Мутуалізм як політична течія розуміє під собою свободу об'єднань громадян та трудових відносин. Прихильники мутуалізму прагнуть щоб кожен робітник отримував справедливу плату за свою працю і міг за цю плату отримати товари та послуги відповідної вартості, без зайвого прибутку. Мутуалісти засуджують капіталістичну логіку господарювання, за якої головною метою є отримання якнайбільшого прибутку будь-якими методами.

Основоположник ідей мутуалізму П'єр Жозеф Прудон у своїй книзі «Що таке власність?» писав, що кожна людина має право лише на власне «майно» - на блага, що необхідні їй для життя та отримані власною працею. Право на «власність» - блага, отримані не власною працею, а привласнені іншим шляхом (з кредитів, орендної плати тощо) – він називає неприродною та заперечує її необхідність.

Індивідуалістичний анархізм напроти підтримує приватну власність. Ця течія заснована на ідеї того, що суспільство та будь-який його інститут не можуть стати на шляху власних потреб та цілей особистості. У радикальних напрямках анархо-індивідуалізму, таких як егоїстичний анархізм, взагалі виголошуються ідеї того, що суспільство є нав'язаним та неприродним, а єдине справжнє – це індивід, його потреби, ідеали та цінності.

Соціальний анархізм включає в себе широкий спектр колективних форм анархізму: колективний анархізм, анархо-комунізм, анархо-синдикалізм та інші. Вони засновані на ідеях співпраці, кооперації та взаємодопомоги при виключенні права власності на засоби виробництва і капіталістичних відносин. Найменша одиниця суспільного об'єднання при соціальному анархізмі – це комуна (община, артіль, ТОЗ тощо.) – група людей, що проживають на спільній території та працюють на колективній землі чи виробництві.

Соціальний анархізм можна назвати найрозповсюдженішою серед анархістів течією. Окрім того, серед відомих в історії випадків успішної побудови анархістського суспільства найбільше звершень належить саме прихильникам соціального анархізму: повстанська армія Махна, общини толстовців та інші.